

[Schovelin.]

Maskineri. Men vil man Maalet, maa man ogsaa ville Midlerne. Og det kan ikke nytte, som hidtil, at gøre Nettets Masker saa store, at Fiskene smutter igennem.

Men samtidig med at vi ved dette, ved vi jo ogsaa, at det Problem, der foreligger, egentlig slet ikke er et Valutaproblem, men i sin Kærne er et handelspolitisk Problem. Det, som ligger bagved, er jo, at det har vist sig Gang paa Gang og for nylig paa en ret slaaende og for os højest ubehagelig Maade, at det eneste, vi klamrer os til i vore Handelstraktater af Begunstigelser, nemlig den saakaldte Mestbegunstigelse, er en falmet Skønhed, en bedaget Diva — som man maaske nok maa have Lov til at sige, naar det drejer sig om en Klausul, ikke, naar det drejer sig om en Skuespillerinde — ja, jeg gaar endog saa vidt at sige, at det er en afblomstret Rose. Og nu ligger Sagen saaledes, at vi for Tysklands Vedkommende staar overfor et Enten-Eller. Enten maa vi betragte Kontrakten som misligholdt, og det er jo egentlig den Opfattelse, som er blevet officielt lagt til Grund, idet man mener, at Mestbegunstigelsesklausulens Indhold ikke er opfyldt paa behørig Vis, og saa er der ingen anden værdig Maade at optræde paa end at opsige Traktaten. Det er det Raad, vi har givet, og vi har tilføjet, at der intet er saa galt, at det ikke er godt for noget, saa hvor haardt et Slag de tyske Toldbestemmelser overfor vor Smørudførsel i sig selv end er, kunde de have og vil fremdeles have det Gode, at de giver os en rimelig Anledning til at opsige Handelstraktaten og derigennem skaffe os frie Hænder til den Forhandling med England, som er af saa afgørende Betydning for hele Landbrugets Ve og Vel. Eller man kan vælge den anden Eventualitet, den, som man i hvert Fald foreløbig har valgt fra de andre tre Partiers Side, og saa, ja, saa kører jo Traktaten videre, og selve den Omstændighed, at man ser hele Traktaten køre videre, kan da internationalt ikke opfattes anderledes end, at vi bøjer os for den Fortolkning, man fra tysk Side har givet af Mestbegunstigelsesklausulen, men den aabner os Perspektiver til at behandle et Forhold som dette paa en helt anden og naturligere Maade, nemlig f. Eks. gennem en aaben og klar Kontingentering og ikke en Kontingentering ad en Omvej, ligesom ogsaa ved Toldsatser, som er ens for alle, som alle ved Besked om, medens derimod den Ordning, her foreslaas, aabner Adgang for adskillig Vilkaarlighed. Og lad os være klar paa dette, at naar Per faar Lov til at indføre Varer, f. Eks. fra

Tyskland, medens der nægtes Poul Valutatiladelse til at indføre disse Varer, saa vil Poul føle sig inderlig overbevist om, at de Varer, han nu har villet indføre, det er netop de rigtige Varer, dem, som Danmark paa ingen Maade kan undvære, og der vil være adskillige Poul'er rundt omkring i Landet i den kommende Tid.

Men, som sagt, vi anerkender fra vor Side, at hvis man vil vælge denne Vej, hvor fortvivlet den end er som Udvej, er der ingen anden teknisk Løsning end den at skride til en Centralisering som den, her foreslaas. Der er et gammelt Ord, som siger, at man skal ikke være mere kongeligt sindet end Kongen selv, og efter at Forretningsverdenens forskellige Autoriteter har erklæret sig rede til at bære de store Byrder og Ubehageligheder, som denne Valutatorning utvivlsomt vil medføre, vil der heller ikke for vort Vedkommende være Grund til at være mere kongeligt sindet, mere erhvervsvenligt end de Autoriteter, hvis daglige Opgave det er at varetage Forretningsverdenens Tarv. Men vi betragter dette Lovforslag, som vi altsaa vil give vor Stemme, væsentlig kun som et Eksperiment, som et stort Forsøg, der paa heldig Maade blev tidsbegrænset, og vi har alle bidt nøje Mærke i den Udtalelse, der faldt fra det ærede Medlem af Folketinget Hr. Madsen-Mygdal, at videre ad den Vej er det *umuligt* at gaa. Hermed er vi klempt op ad Væggen. Med andre Ord, hvis dette skulde glippe, er der ingen anden Vej tilbage end at følge de Metoder, som hele den øvrige Verden bruger i saadanne Tilfælde.

Maa jeg endnu have Lov til at gøre blot en enkelt lille Bemærkning. Naar den højtærede Minister har nævnt i denne Sammenhæng — det er ikke nogen begrebsmæssig Sammenhæng, men en vis Samtidighed —, at der vilde ske Lempelser i den nuværende Kreditindskrænkning, saa er det ganske selvfølgeligt, at man fra vor Side hilser dette med den allerstørste Glæde og i det hele mener, at dette er en saa vigtig Vej til at føre ud af den nuværende Krise.

Veistrup: Spørgsmaalet om en Valutacentral har efter min Opfattelse ligget og ulmet ret længe; man har blot haft Følelsen af, at man ikke rigtig holdt af at bruge Udtrykket Valutacentral. Men som det gamle Ord siger: Nød bryder alle Love. Det foreliggende Forslag er en ganske simpel Konsekvens af de Forhold, ogsaa valutamæssigt set, som vi efterhaanden er kommet ind i. Man er overalt, i Regeringen, i de politiske Partier, i Pengeinstitut-